

Metodeappendiks til Kortlægning af folkeskolars arbejde med praksisfaglighed

Bilag 1

INDHOLD

Metodeappendiks til Kortlægning af folkeskolars arbejde med praksisfaglighed

---

1	Metodetilgang	4
1.1	Formål	4
1.2	Metodisk design	4
1.3	Desk study	5
1.4	Kvalitativ forundersøgelse	5
1.5	Kvantitativ dataindsamling	7
1.6	Analyse af data	14

---

1 Metodetilgang

Dette dokument beskriver datagrundlaget og metodeovervejelser i forbindelse med udarbejdelse af rapporten *Kortlægning af folkeskolars arbejde med praksisfaglighed*. Dokumentet opridser først kortlægningens design, hvorefter det udfoldes, hvordan kvalitative og kvantitative data er indsamlet. Til sidst beskrives tilgangen til dataanalyse i kortlægningen.

1.1 Formål

Kortlægningens formål er at bidrage til en bedre forståelse af, hvordan og i hvilket omfang den nuværende praksis i den danske folkeskole bidrager til en ambition om styrket praksisfaglighed. Samtidig skal kortlægningen bidrage med et blik på en række forhold omkring undervisningen, herunder læreres bevæggrunde for at arbejde praksisfagligt samt deres oplevelser af potentialer og barrierer i den sammenhæng.

Formålet opfyldes gennem belysning af følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvordan og i hvilket omfang arbejder danske folkeskoler med aktiviteter, der imødekommer en ambition om styrket praksisfaglighed, herunder:
  - Kropslige og aktive aktiviteter
  - Problembaserede og anvendelsesorienterede aktiviteter
  - Aktiviteter med fokus på fremstilling af et produkt
  - Aktiviteter, der er erhvervsrettede eller rettet mod en virkelig praksis uden for skolen.

Hvilke motiver og bevæggrunde har lærerne på skolerne for at tilrettelægge og gennemføre en undervisning, der bidrager til styrket praksisfaglighed? Herunder: Hvilke barrierer og potentialer oplever lærerne, ift. at undervisningen skal understøtte motivation, trivsel og faglig læring?

1.2 Metodisk design

Det metodiske design for kortlægningen består af tre overordnede datakilder. Designet er sekventielt, så hvert element giver input til og kvalificerer de efterfølgende elementer. Elementerne er:

- Et desk study udarbejdet med henblik på at tilvejebringe et vidensgrundlag for kortlægningens kvalitative og kvantitative dataindsamling
- En kvalitativ forundersøgelse bestående af 12 interviews med lærere og 4 interviews med skoleledere fra en række folkeskoler gennemført over Skype

- En kvantitativ kortlægning bestående af en spørgeskemaundersøgelse blandt lærere fra en tilfældigt udvalgt stikprøve af danske folkeskoler, hvori der indgår besvarelser fra 523 lærere.

1.3 Desk study

Formålet med desk studyet har været at tilvejebringe et vidensgrundlag for kortlægningens kvalitative og kvantitative dataindsamling samt bidrage til arbejdet med en operationalisering af begrebet praksisfaglighed og udviklingen af en terminologi for dette. Vidensgrundlaget er blevet inddraget til at kvalificere udformningen af spørgeguides til lærere og ledere samt til at kvalificere udformningen af spørgsmål i kortlægningens spørgeskemaundersøgelse målrettet lærere. Her er vidensgrundlaget særligt brugt til at kvalificere fokusområder og sprogbrug i dataindsamlingen.

I desk studyet har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gennemlæst relevante undersøgelser og litteratur, der beskriver undervisning, aktiviteter, potentialer og barrierer, der knytter sig til ambitionen om øget praksisfaglighed. Konkret indgår følgende undersøgelser og litteratur i kortlægningens desk study:

- *Elevernes oplevelse af skoledagen og undervisningen* (EVA, 2018)
- *Evaluering af folkeskolens nye fag madkundskab og håndværk og design* (EVA, 2019)
- *Folkeskolens udvikling efter reformen* (BUVM, 2020)
- *Praksisfaglighed i skolen – en forundersøgelse* (EVA, 2019)
- *Praksisfaglighed i folkeskolen* (KL, 2019)
- *Praksisfaglighed i skolen – vidensopsamling* (BUVM, 2020)
- *Praksisfaglighed i skolen* (Dahlbæk, A, Henrik Bjørnemose Andersen, H & Rachel Zachariassen, R., 2020)
- *Samarbejde om unges overgang til ungdomsuddannelse. Lærere og vejlederes fælles arbejde med vejledning i udskolingen* (EVA, 2022)
- *Skaperglede, engasjement og utforskertrang* (Kristine Høeg Karlsen & Gunhild Brænne Bjørnstad (red.), 2019)
- *Undervisningspraksis i udskolingen* (EVA, 2020).

1.4 Kvalitativ forundersøgelse

Formålet med den kvalitative forundersøgelse er todelt. Dels skal interviewene give en dybere forståelse af, hvad der kendetegner læreres undervisning, dernæst hvad der kendetegner den undervisning, der sigter mod at styrke praksisfaglighed, samt hvordan og hvorfor denne undervisning prioriteres på skolerne. Derudover afdækker interviewene også, hvilke potentialer og barrierer som lærere og ledere ser for udbredelsen af den praksisfaglige undervisning. Endelig har interviewene været et væsentligt afsæt for udviklingen af spørgerammen i spørgeskemaet, hvor de har understøttet, at spørgsmål og formuleringer vækker genklang i praksis.

1.4.1 Samplingstrategi

EVA har gennemført interview med lærere og skoleledere, der har gjort sig erfaringer med – eller overvejelser omkring – undervisning, der bidrager til at styrke praksisfaglighed i folkeskolen. Der har været lagt vægt på at sikre variation i, i hvilken grad skolerne prioriterer at arbejde praksisfagligt, samt variation i omfanget af erfaringer med undervisningsaktiviteter, der bidrager til praksisfaglighed i skolen blandt lærere og skoleledere. Der er samtidig tilstræbt spredning i både at tale med lærere, der har et udbredt fokus på praksisfaglighed i deres undervisning, og lærere, hvor det i mindre grad er i fokus. Herudover er der tilstræbt spredning i rekruttering af lærere, der underviser i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling og har undervisningserfaring i dansk, matematik eller de praktiske og musiske fag.

1.4.2 Rekruttering

Rekrutteringen af lærere og skoleledere er foregået via snowballing samt gennem faglige netværk. EVA har bedt fagpersoner i kommuner på tværs af alle landsdele med kendskab til skolerne i deres kommune om at udpege en række skoler, som kunne være relevante at inddrage i forundersøgelsen. Der har samtidigt været fokus på at få fagpersonerne til at udpege skoler, som i forskellig grad har fokus på det praksisfaglige arbejde.

Dernæst er skolelederen på de udpegede skoler kontaktet med henblik på at deltage i et interview samt hjælpe med at etablere kontakt til lærere på skolen med henblik på interview. Lederne er blevet bedt om at udpege lærere i hhv. indskoling, på mellemtrin og i udskoling samt lærere, som underviser i hhv. dansk og matematik eller i de praktiske og musiske fag. Desuden er skolelederne blevet bedt om udpege lærere med forskellig grad af interesse for at tilrettelægge og gennemføre praksisfaglig undervisning.

Med denne tilgang til rekruttering har EVA tilstræbt at sikre spredning på hhv. geografi, skoletrin, fag samt lærernes fokus på praksisfaglighed. Brugen af hhv. kommunale fagpersoner og skoleledere som gatekeepers har sikret en effektiv og kvalificeret rekruttering af interviewdeltagere. Det vurderes samtidig, at rekrutteringen af lærere til interview i tilstrækkelig grad lever op til intentionerne om at sikre spredning på geografi, klassetrin og fag. I forhold til at opnå spredning i læreres erfaringer med det praksisfaglige arbejde, har dette været sværere at sikre. Vurderingen er dog, at de lærere, som har deltaget i interviewene, har varierende erfaringer, forståelser og tilgange til det praksisfaglige arbejde.

1.4.3 Gennemførte interviews og fokus

Der er gennemført 16 interviews i perioden september til november 2022: 12 interviews med lærere og 4 interviews med skoleledere. Interviewene er gennemført telefonisk og via Skype ud fra en semistruktureret spørgeguide, og de har haft en varighed på ca. 40-60 minutter. Interviewene er blevet optaget, og der er skrevet referat af dem.

Fordelingen af lærerne er således, at 2 lærere underviser i indskoling, 4 lærere på mellemtrinnet og 6 lærere i udskoling. Lærerne underviser samlet set i fagene matematik (5 lærere), dansk (4 lærere), idræt (4 lærere), madkundskab (1 lærer), musik (1 lærer), geografi (1 lærer), natur/teknik (5 lærere), fysik/kemi (2 lærere), håndværk og design (2 lærere), historie (2 lærere), samfundsfag (1 lærer), biologi (2 lærere), engelsk (1 lærer) og tysk (1 lærer).

Af de interviewede lærere underviser 11 af lærerne på folkeskoler, mens én enkelt underviser på en friskole. Selvom en friskolelærer kan have andre rammer for sin undervisning end en folkeskolelærer, er denne lærer inddraget som inspiration i forundersøgelsen grundet hans store erfaring med

praksisfaglig undervisning for at give billeder på praksisfaglig undervisning – bl.a. som afsæt for udvikling af interviewguides. Der er naturligvis en opmærksomhed omkring, at de rammer, denne lærer underviser under, kan være anderledes end folkeskolelæreres, hvilket er tænkt i afrapporteringen af kortlægningen.

Formålet med interviewene med lærere og skoleledere har været at afdække, om de fire former for praksisfaglige aktiviteter er genkendelige for dem, herunder om lærerne og skolelederne vægter nogle bevæggrunde for disse frem for andre. Samtidig har der også været en opmærksomhed på at undersøge, om der blandt lærere og skoleledere eksisterer andre bevæggrunde for – og forståelser af – praksisfaglighed. Interviewene har desuden haft til formål at afdække, hvilke potentialer lærere og skoleledere ser for arbejdet med praksisfaglig undervisning, hvilket udbytte de oplever, at eleverne får ud af praksisfaglig undervisning, samt hvilke rammer og vilkår der er for tilrettelæggelse og gennemførelse af den praksisfaglige undervisning.

1.5 Kvantitativ dataindsamling

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen har været at skabe et overblik over, hvilke aktiviteter der karakteriserer undervisningen i den danske folkeskole, herunder hvordan og i hvilket omfang lærere arbejder med aktiviteter, der imødekommer en ambition om styrket praksisfaglighed.

Spørgeskemaet har haft til hensigt at tegne et bredt billede af, hvordan lærerne arbejder med forskellige aktiviteter i undervisningen, og i den forbindelse aktiviteter, der opfylder ambitionen om praksisfaglighed i undervisningen af de obligatoriske fag og valgfag såvel som i tværfaglige undervisningsforløb og i øvrige aktiviteter, der sigter mod elevers trivsel, faglige læring, motivation og styrkede fundament for valg af ungdomsuddannelse.

1.5.1 Opbygning og indhold

I en væsentlig del af spørgeskemaet bedes lærerne tænke på sidste lektion/modul med en bestemt klasse, og hvilke elementer og aktiviteter den konkret har bestået af. Spørgsmålene tager afsæt i lærerens seneste lektion/modul med en bestemt klasse for at understøtte, at lærerne giver så konkret og retvisende et billede af deres undervisning som muligt.

Den konkrete udvælgelse af en tilfældig klasse er foretaget på baggrund af læreres besvarelser i starten af skemaet, hvor de angiver:

- Hvilke fag de underviser i på hvilke årgange
- Hvilke tre fag de underviser mest i på hvilke årgange.

Lærerne angiver således de tre fag, de underviser mest i på de relevante årgange, og på den baggrund er der tilfældigt udvalgt en klasse (fag og årgang), som lærerne har besvaret spørgsmålene om deres seneste undervisning på baggrund af.

Formuleringen af spørgsmål til fx lærerens seneste lektion har været som i følgende eksempler:

- **Eksempel 1:** Du bedes tænke tilbage på den sidste lektion/modul, hvor du havde [FAG] med [KLASSETRIN]. Hvor stor en procentdel af lektionen/modulet fyldte følgende aktiviteter?
- **Eksempel 2:** Du bedes tænke tilbage på den sidste lektion/modul, hvor du havde [FAG] med [KLASSETRIN]. Hvor foregik lektionen/modulet primært?

Da undervisningen i folkeskolen er en sammensat størrelse, hvor de praksisfaglige aktiviteter kan optræde i mange sammenhænge, er lærerne blevet spurgt til, hvilke elementer og aktiviteter deres seneste undervisning konkret har bestået af.

Der spørges både ind til undervisningen generelt, og til hvordan og hvor meget der arbejdes med følgende fire former for potentiel praksisfaglig undervisning:

- Kropslig og aktiv
- Problembaseret og anvendelsesorienteret
- Har fokus på fremstilling af et produkt
- Er erhvervsrettet eller rettet mod en virkelig praksis uden for skolen.

Spørgeskemaet er bygget op omkring følgende temaer

- **Lærers baggrund:** fx hvilke klassetrin læreren underviser på – og i hvilke fag – lærers uddannelsesbaggrund, hvor læreren underviser mfl. Desuden er der også spørgsmål til lærers vurdering af elevernes faglige og sociale udfordringer.
- **Afdækning af lærers undervisning bredt set:** fx hvilke undervisningsaktiviteter der fyldte i lærers undervisning med en bestemt klasse, og hvor undervisningen konkret foretog.
- **Afdækning af den praksisfaglig undervisning:** fx i hvilken grad lærers undervisning bestod af konkrete praksisfaglige aktiviteter, hvad der karakteriserer undervisningen, når den er praksisfaglig, samt i hvilke fag eleverne arbejder praksisfagligt.
- **Udbytte, potentialer og udfordringer:** hvilket udbytte eleverne får af praksisfaglig undervisning, hvad udfordrer tilrettelæggelsen af praksisfaglig undervisning, samt hvilke potentialer lærerne ser ved praksisfaglig undervisning.
- **Erfaringsgrundlag:** fx om læreren samarbejder med kollegaer om praksisfaglig undervisning, samt hvilke typer erfaringer læreren trækker på i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af praksisfaglig undervisning.
- **Ledelse:** i hvilken grad læreren oplever fokus og opbakning fra ledelsen til praksisfaglig undervisning.

1.5.2 Pilottest

Forud for spørgeskemaundersøgelsen er spørgeskemaet pilottestet. Det overordnede formål pilottesten er at sikre, at spørgsmål og svarkategorier forstås ensartet og i overensstemmelse med intentionen.

I pilotinterview er spørgeskemaet gennemgået spørgsmål for spørgsmål med særligt fokus på at afklare, om spørgsmålene er forståelige og meningsfulde, om svarkategorierne er tilstrækkelige og gensidigt udelukkende, om spørgeskemaet forekommer logisk og klart, samt om spørgeskemaet mangler vigtige aspekter.

Pilotinterviewene er gennemført som telefoniske interviews med tre lærere, som også deltog i den kvalitative forundersøgelse. Den ene af lærerne underviser på mellemtrinnet i fagene: dansk, engelsk, natur/teknik, billedkunst, håndværk og design samt kristendom. De to andre lærere underviser i udskolingen. Den ene af lærerne i fagene: matematik, idræt og madkundskab, og den anden lærer i fagene: dansk og samfundsfag. Hvert interview har taget ca. 30 minutter.

1.5.3 Etablering af kontaktgrundlag og udsendelse

Epinion har på vegne af EVA etableret kontaktgrundlag og udsendt spørgeskemaet.

Der er udtrukket to stikprøver blandt landets skoler. Først et tilfældig stratificeret udtræk på 400 skoler, der dernæst blev suppleret med et tilfældigt stratificeret udtræk på 627 skoler ud af de resterende skoler i landet, da det blev vurderet, at den første stikprøve ikke var stor nok til at opnå et tilstrækkeligt antal besvarelser af spørgeskemaet. Skolerne er stratificeret efter relevante baggrundsvariable, herunder geografi, skolestørrelse, afgangskarakterer og andel elever med anden etnisk herkomst. Dette med henblik på at opnå en tilstrækkelig spredning på alle strata i stikprøven.

I alt er 1027 folkeskoler med undervisning på 2., 6. og/eller 9. klassetrin kontaktet. Populationen er dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk ud fra følgende kriterier:

- **Institutionstype:** Folkeskoler
- **Elevbestand:** Skolerne har som minimum elever på ét af klassetrinene 2., 6. eller 9. klasse.

I alt har 253 skoler takket ja til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Disse skoler er bedt om at sende e-mailadresser på alle deres lærere, der underviser på 2., 6. og/eller 9. klasse.

Tabel 1.1 nedenfor viser repræsentativiteten for den stikprøve af skoler, der har indberettet lærernes kontaktoplysninger, fordelt på region, skolestørrelse, andel med anden etnisk herkomst end dansk og karaktergennemsnit.

Der er foretaget repræsentativitetstests på en række tilgængelige forhold. Figur 2.1 viser, at der er få signifikante skævheder i repræsentativiteten af kontaktgrundlaget, herunder at skoler med over 500 elever er underrepræsenterede. Samtidig ses det, at andelen af skoler med uoplyst karaktergennemsnit er overrepræsenterede, hvilket det dog er svært at drage konklusioner om data på baggrund af.

Samlet set vurderes det ikke, at disse skævheder har en særlig betydning for lærernes arbejde med praksisfaglighed. EVA vurderer derfor ikke, at de gennemførte repræsentativitetstests indikerer en generel skævhed i data, men at datagrundlaget er af en kvalitet, så det er forsvarligt at bruge i videre analyser.

TABEL 1.1

Repræsentativitet på institutionsniveau for indberetning af lærere

BaggrundsvARIABLE		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct.-point
Region	Hovedstaden	224	22 %	22 %	17 %	17 %
	Midtjylland	294	29 %	29 %	33 %	33 %
	Nordjylland	122	12 %	12 %	14 %	14 %
	Sjælland	151	15 %	15 %	14 %	14 %
	Syddanmark	236	23 %	23 %	22 %	22 %
Skolestørrelse	Under 125 elever	111	11 %	38	15 %	4 %
	125-249 elever	136	13 %	38	15 %	2 %
	250-500 elever	298	29 %	80	32 %	3 %
	Over 500 elever	482	47 %	97	38 %	-9 %*
Andel anden etnisk herkomst end dansk	0	68	7 %	19	8 %	1 %
	1-6 %	250	24 %	57	23 %	-2 %
	6-15 %	413	40 %	107	42 %	2 %
	Over 15 %	296	29 %	70	28 %	-1 %
Karaktergennemsnit (afgang)	Under 6,7	109	11 %	25	10 %	-1 %
	6,7-7,2	158	15 %	27	11 %	-5 %
	7,2-7,8	247	24 %	61	24 %	0 %
	Over 7,8	276	27 %	60	24 %	-3 %
	Uoplyst	237	23 %	80	32 %	9 %*
Total		1027	100 %	253	100 %	

Kilde: Epinion, 2022.

Note: * markerer en signifikant forskel mellem andelen i populationen og i undersøgelsens deltagende skoler.

1.5.4 Dataindsamling

Spørgeskemabesvarelser er indsamlet i perioden fra den 15. november til og med den 18. december 2022.

Der er indledningsvist udsendt e-mailinvitationer med unikke weblinks til lærerne, og herefter er der løbende blevet sendt påmindelser til de lærere, der endnu ikke havde deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage.

Pga. en lav svarprocent blandt lærerne er udsendelsesgrundlaget som nævnt blevet udvidet ved en ny stikprøve. Tidspunkt for udsendelse af e-mailinvitationer og påmindelser til hhv. stikprøve 1 og 2 fremgår af tabel 1.2 nedenfor.

TABEL 1.2

Oversigt over udsendelse af invitationer og påmindelser

Udsendelse (2022)	Stikprøve 1	Stikprøve 2
E-mail invitation	15. november	6 december
Påmindelse 1	21. november	9. december
Påmindelse 2	24. november	14. december
Ekstra påmindelse (via ledere)	29. november	13. december
Påmindelse 3	29. november	
Telefoniske påmindelser	24.-25. november	

Kilde: Epinion, 2022.

1.5.5 Svarprocent

I alt har skolerne angivet kontaktoplysninger på 3.635 lærere, der udgør undersøgelsens udsendelsesgrundlag. 523 lærere har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, hvilket svarer til en samlet svarprocent på 15 %.¹

Spørgeskemadata er indsamlet i perioden november-december 2022, hvor det viste sig, at skolerne var mindre tilbøjelige til at deltage, end det erfaringsmæssigt er tilfældet. Den lave svarprocent kan hænge sammen med indsamlingstidspunktet op mod jul, eller med hvorvidt lærerne har oplevet emnet som relevant for dem.

Der er løbende taget væsentlige skridt for at imødegå de relativt lave indberetnings- og svarprocenter ved at udvide rekrutteringsgrundlaget gennem en yderligere stikprøve og følge op på kontakt. På trods af dette er der opnået svarprocenter, der er lavere, end det typisk er tilfældet i undersøgelser af denne slags.

Tabel 1.3 nedenfor viser udsendelsesgrundlaget for lærere samt antal svar og svarprocenter for stikprøve 1 og 2.

1 I opgørelsen er fraregnet 140 lærere, der i spørgeskemaet har angivet, at de er uden for målgruppen.

TABEL 1.3

Oversigt over udsendelse af invitationer og påmindelser

Udsendelse (2022)	Udsendelsesgrundlag (lærere)	Svar	Svarprocent
Stikprøve 1	1411	312	22 %
Stikprøve 2	2084	211	10 %
Total	3495	523	15 %

Kilde: Epinion, 2022.

1.5.6 Repræsentativitet

I tabel 1.4 nedenfor ses repræsentativiteten af data for de deltagende lærere i forhold til følgende parametre:²

- Region
- Størrelse (elevbestand)
- Andel elever med anden etnisk herkomst
- Afgangskarakter.

De gennemførte repræsentativitetsanalyser af repræsentativitet for lærerbesvarelser viser, at der er skævheder i forhold til nogle parametre. Figur 2.4 viser, at der er visse signifikante skævheder, hvad angår regioner, hvor Midtjylland og Syddanmark er overrepræsenterede, og Hovedstaden underrepræsenteret, samt at skoler med 1-6 % af elever med anden etnisk herkomst er underrepræsenterede.

Det er dog vurderingen, at skævheder inden for geografi og andel af elever med anden etnisk herkomst ikke har nogen særlig betydning for lærernes arbejde med praksisfaglighed og dermed betydning for kortlægningens resultater.

² Oplysningerne er hentet fra institutionsregisteret og uddannelsesstatistik.dk.

TABEL 1.4

Repræsentativitet for lærere

BaggrundsvARIABLE		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct.-point
Region	Hovedstaden	918	26 %	97	19 %	-8 %*
	Midtjylland	954	27 %	168	32 %	5 %*
	Nordjylland	417	12 %	64	12 %	0 %
	Sjælland	527	15 %	73	14 %	-1 %
	Syddanmark	679	19 %	121	23 %	4 %*
Skolestørrelse	Under 125 elever	206	6 %	40	8 %	2 %
	125-249 elever	251	7 %	35	7 %	0 %
	250-500 elever	980	28 %	162	31 %	3 %
	Over 500 elever	2058	59 %	286	55 %	-4 %
Andel anden etnisk herkomst end dansk	0	87	2 %	24	5 %	2 %
	1-6 %	937	27 %	109	21 %	-6 %*
	6-15 %	1288	37 %	215	41 %	4 %
	Over 15 %	1183	34 %	175	33 %	0 %
Karaktergennemsnit (afgang)	Under 6,7	409	12 %	76	15 %	3 %
	6,7-7,2	455	13 %	63	12 %	-1 %
	7,2-7,8	1090	31 %	164	31 %	0 %
	Over 7,8	1051	30 %	140	27 %	-3 %
	Uoplyst	490	14 %	80	15 %	1 %
Total		3495	100 %	523	100 %	

Kilde: Epinion, 2022.

Note: * markerer en signifikant forskel mellem andelen i populationen og i undersøgelsens deltagere.

1.5.7 Vurdering af datagrundlag

Der er modtaget færre svar på spørgeskemaundersøgelsen end forventet, og de gennemførte repræsentativitetsanalyser viser, at der er mindre skævheder i data. I repræsentativiteten på institutionsniveau for indberetning af lærere ses signifikante skævheder, vedr. at skoler med over 500 elever er underrepræsenterede, samt at der er en overrepræsentation blandt skoler, som ikke har oplyst karaktergennemsnit for elevernes afgangsprøver. I repræsentativiteten af lærerne, som har besvaret spørgeskemaet, ses signifikante skævheder, hvad angår region samt andel af elever med anden etnisk herkomst.

På baggrund af analyserne af undersøgelsens repræsentativitet er det EVA's samlede vurdering, at der ikke er betydelig bias i undersøgelsens resultater, omend stikprøven ikke kan betragtes som direkte repræsentativ for populationen.

1.6 Analyse af data

Nedenfor redegøres for hhv. analyse af kvalitativ og kvantitativ data.

1.6.1 Analyse af kvalitativ data

Analysen af undersøgelsens kvalitative data er foretaget ved en framework-tilgang. Lærere og skolelederes besvarelser i interviewene er således kodet ud fra en række temaer, som undersøgelsen har haft til hensigt af afdække.

Kodningen af de kvalitative data i et framework er foretaget som en semilukket kodning ud fra på forhånd definerede temaer. Der har dog samtidigt været en åbenhed over for, at data har kunnet indeholde yderligere relevante temaer, eller at temaer har skullet justeres.

Temaer for kodning af interview med lærere og skoleledere

Lærere:

- Lærernes undervisning bredt set: Hvordan ser undervisningen generelt ud?
- Undervisning med særsomt fokus på praksisfaglige elementer: Hvordan ser praktisk, varieret, undersøgende undervisning ud?
- Lærernes oplevelser af udbytte og kvalitet ved praksisfaglig undervisning.
- Rammer, vilkår og potentialer: lærernes oplevelser af, hvad der fungerer, og hvad der udfordrer.

Skoleledere:

- Undervisning bredt set kontra praktisk, varierende undervisning: Hvad karakteriserer undervisningen på skolen, og er der fokus på praksisfaglige elementer?
- Lederens oplevelser af elevernes udbytte ved praksisfaglig undervisning.
- Strategi: Hvordan vægtes praksisfaglig undervisning rent strategisk på skolen?
- Rammer, vilkår og potentialer: skolelederens oplevelser af, hvad der fungerer, og hvad der udfordrer.

1.6.2 Analyse af spørgeskemadata

Der er gennemført frekvenstabeller på samtlige spørgsmål.

Som beskrevet er lærerne bedt om at tænke på en tilfældigt udvalgt klasse, når de besvarer størstedelen af spørgeskemaet. Da stikprøven er relativt stor, er forventningen, at man på tværs af de specifikke undervisningsgange med en konkret klasse i gennemsnit vil få et billede af, hvordan undervisningen ser ud på de danske folkeskoler. I spørgeskemaet er lærerne samtidig blevet spurgt, hvor repræsentativ deres undervisning i den pågældende undervisning er for deres undervisning

generelt. Her svarer 72 %, at undervisningen i høj eller nogen grad er repræsentativ for deres undervisning generelt, mens 24 % vurderer, at det i mindre grad er tilfældet, og 4 %, at det slet ikke er. Selvom der naturligvis er forskelle på tværs af forskellig undervisning, er der altså cirka tre fjerdedele af lærerne, der vurderer, at den undervisning, de har besvaret spørgeskemaet på baggrund af, er repræsentativt for deres undervisning mere generelt.

Herudover er der løbende lavet krydstabeller med klassetrin og fag for at undersøge, hvor der er relevante forskelle, og disse fremhæves løbende gennem rapporten, hvor det vurderes relevant.

Metodeappendiks til Kortlægning af folkeskolars arbejde med praksisfaglighed

© 2023 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-668-5

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk